

wychodzi codziennie o godzinie 2 po południu

Nr. czeku PKO. 400.402.

WIEDEN 1.—Wollzeile 16

(Ciąg dalszy nastąpi).

demarasa otwarcie będzie nadal stał na tem samem stanowisku, to Polska wysła prawdziwie nową notę do Ligi Narodów, prosząc raz jeszcze, aby wykorzystala wszelkich swoich wpływów w czasie najbliższej marcowej sesji Rady Ligi.

Z Czecho-Słowacji.

Niespodzianki noworoczne. — Wspomnienia z przed 10 lat. — Wywody prawnicze prof. Tuki. — Wyjaśnienia co do protokołu dra Stodoli. — Wzruszenie w kotle politycznym. — Zdradcy i interpelacje. — Nienasądzone pretensje. — Braterstwo językowe a przekłady.

Nowy Rok 1928 nie wszystkim był równie przychylny. Przedwzrostkiem na Słowacznie obudził wspomnienia r. 1918, a z niemi jak duch Banka pojawili się niedopełnione obietnice, przyrzeczenia, nawet piśmienne zobowiązania, jakie twórcy republiki czechosłowackiej dawali Słowakom. Przez dziesięć lat można wiele zapomnieć, ale to niezawodne, że przypomnienie niespełnionych nadziei, co więcej ironiczne bagatelizowanie praw całego narodu, nie zdusi prawdy i nie zastąpi uczciwego załatwienia sprawy.

W noworocznym numerze „Słowaka“ umieszcili prof. Tuka, poseł i członek stronnictwa Hlinki dłuższy artykuł jako „państwowofilozoficzną uwagę“ pt. „W dziesiątym roku — deklaracji mariniarskiej“, której treść mieści się w tych krótkich słowach, że Czesi przyrzekli Słowakom autonomię do lat 10, a jeśli tego do 31 paźdz. r. b. nie uczynią, nastanie stan *ex lex* — *vacuum iuris*. Rzecz dziwna, że uchwały ogólne „deklaracji“ słowackiej są znane, szczegółowe umieszczone w „protokole“ z dnia następnego są otoczone tajemnicą. Prof. Tuka opierając się na prawnych podstawach przestrzega przed zaniedbaniem tej sprawy, która mogła mieć dla Słowaków nieobliczalne następstwa.

Senator dr. Stodola, który przewodniczył radzie d. 31 paźdz. sprostował wywody dr. Tuki co do *vacuum iuris*, ale stwierdza, że żądano dla Słowacji autonomii do lat 10. Skoro tedy naoczny świadek i przewodniczący takie złożył oświadczenie, obudził się ruch w obozach politycznych i żywa czynność, aby terminu nie przeoczyć.

Oburzyli się na to najpierw t. zw. „Czechosłowacy“, t. j. nowy naród, złożony niby z Czechów, a niby ze Słowaków, czyli ze Słowaków, oddanych Czechom ze względów oportunistycznych; a ponieważ prof. Tuka jest Węgrem nie Słowakiem, zrobiono go odrazu zdradzą republiki czechosłowackiej i agentem, stojącym na żołdzie Budapesztu. Naturalnie uderzyły też na alarm nacjonalistyczne dzienniki czeskie, stronnictwo socjalistyczne słowackie wniosło do sejmiku interpelację, i na wszystkie strony uderzono w surmy bojowe.

Nożycie się odezwały, bo musiały. Spokojnego sumienia nie ma rząd czeski, a przede wszystkim twórcy republiki, bo najpierw oszukał entente, że Słowacy to są Czesi węgierscy, mówiący dialektem, a następnie, że umowy Pittsburskiej i obiecanej w niej autonomii Słowaczyni nie wykonali. Pewne administracyjne zarządzenia i drobniutki ustępstwa nie zastąpią autonomii. „Cały problem — mówi jeden z posłów ludowców słowackich — musi być rozwiązany tak, aby się naród zachował, aby mu dano wszelkie możliwości i gwarancje rozwoju. We własnym kraju nie damy się wcisnąć w kąć i nie możemy być skazani na litość drugich“. Stają tedy jako suwerenny naród, który chce należeć do republiki, ale nie jako „Czechosłowak“, — jako Słowak obok Czecha. Równi z równymi.

A właśnie tego nie chcą i boją się Czesi, którzy wszystkimi możliwymi i już nie w krywanymi sposobami dążą do „czechizowania“ Słowaków. Jednym z objawów takiej idej politycznej jest feljeton p. Przibika w „Lidowych Nowinach“ z 3 b. m. pt. „To nie jest braterstwo!“ O cóż idzie? O przekładanie czeskich książek na język słowacki. Bo przecież „jeżeli rozumie Czech po słowacku, to i Słowak rozumie po czesku“. „Który Słowak umie czytać, ten rozumie język czeski również jak język słowacki. Dlatego przepisujemy tylko końcówki i wyrzucać haczki, to nie jest żaden dar dla literatury słowackiej a tem mniej dla braterstwa czechosłowackiego“. Otóż mniemanie to nie odpowiada rzeczywistości. Słowacy mieszkający na zachodzie a więc bliżej granicy Moraw, rozumieją czeszczyne lepiej, mieszkający na wschodzie, gdzie wpływy polskie i ruskie są silne, rozumieją gorzej. Język literacki słowacki różni się od czeskiego znacznie, inaczej nie uważałaby go nauka za język osobny. Jeżeli autor artykułu z emfazą głosi, że „dotąd w Czechach nikomu nie przyszło na myśl, aby przekładać Vajanskiego lub Ilwiedostawę“ i „jakby to przysięgli Słowacy, gdybyśmy tych dwóch przełożyli na język czeski — nie mówiąc o tem, żeby to dla nas samych był wstyd!“ — to na to możemy mu odpowiedzieć, że się myli, i że ten wstyd spadł na Czechów już przed wojną. Nie możemy zacytować źródła przekładów z Ilwiedostawą, ale sobie przypominamy, że nam je sam pokazywał; z Vajanskiego zaś posiadamy 2 tomiki nowel od samego autora, wydanych w Olomuńcu w r. 1894 jako tomik 4 i 5 „Matice slovanské“ redagowanej przez Karola Wolfa. Ani Wolf nie uważał wówczas wydania przekładu za hańbę, ani Vajanski ofiarując nam je nie uważał rzeczy za zbyt cenną, owszem tem się chlubił.

A zatem poco wylewać izy krokodyla nad faktami, których nic nie zmienia, nawet najzacieklejszy „Czechosłowak“.

(Prz.)

Z ruchu wyborczego.

Nauczycielstwo krakowskie za rządem Marszałka Piłsudskiego.

27 bm. odbyło się w Krakowie zebranie nauczycielstwa szkół powszechnych m. Krakowa. Po referatach o sytuacji politycznej, wobec zbliżających się wyborów pp. Fr. Tomaszewicza i Leona Patyny, w dyskusji przemawiali: przew. p. dyr. Ciężobka, dr. Bobkowska, b. sen. St. Nowak, ks. Kraupa, dyr. Liliental i Patyna. Uchwalono przez aklamację rezolucję, że nauczycielstwo m. Krakowa, grupując się około związku P. N. S. P. wita z radością inicjatywę obecnego rządu w celu stworzenia jednego wielkiego obozu politycznego w Polsce, który udzieli wszechstronnego, szczerego i rzetelnego poparcia niezmordowanemu Wodowi narodu.

Nauczycielstwo wita zdrowy ruch u ludu, oświadczając się za poparciem rządu. Zebranie wywala kolegów na terenie całego państwa do szerzenia przy sposobności ideologii obozu, grupującego się około postaci Marszałka Piłsudskiego, tj. „Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem“ w celu zapewnienia państwu polskiemu godnego stanowiska w Europie.

Obecne na sali nauczycielki, zszesnzone w związku P. N. S. P. na wniosek p. Hillerowej, przylaczyły się czynnie do akcji wyborczej krakowskiego demokratycznego Komitetu wyborczego kobiet polskich na rzecz Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

Kandydatury księży w metropolii krakowskiej.

Pisma donoszą, że ks. metropolita Sapieha zezwolił w swej diecezji na kandydatury dwóch księży. a to: ks. Madeja z listy „Unii Katolickiej“ (Nr. 30) i ks. Kasprzyka z listy Ch. D. (Nr. 25).

Dr Thon kandyduje z Krakowa.

Po dwumiesięcznym pobycie na kuracji w Mentonie, przyjechał wczoraj o godzinie 10:30 rano poseł dr. Thon, w tany owacyjnie na dworc przez bardzo liczne rzesze współwyznawców. Do przybycia go przemówił prezes organizacji sionistycznej, komunikując mu, że żydzi uchwalili zwrócić się do niego z prośbą, by wa uchwalili zwrócić się do niego z prośbą, by zechciał przyjąć kandydaturę do Sejmu. W odpowiedzi dr. Thon przyrzekł ubiegać się o mandat z Krakowa.

Wiceprem. Bartel nie zamierza kandydować.

W czasie pobytu swego we Lwowie, wicepremier Bartel przyjął delegację „Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem“, która prosiła go o zezwolenie na wystawienie jego kandydatury we Lwowie. Wicepremier odmówił stanowczo, twierdząc, że wogóle kandydować nie zamierza.

Akcja „Bezpart. Bloku Współpracy z Rządem“ w okręgu tarnowskim.

Tarnów, 30 stycznia. Pod przewodnictwem p. Wielgusa odbyło się w sali rady pow. zebranie wójtów powiatu tarnowskiego. Referat o polityce rządu wygłosił prof. Wojciechowski, który swoje przemówienie zakończył okrzykiem na cześć Prezydenta Mościńskiego i Marszałka Piłsudskiego. Zorganizowano powiatowy komitet wyborczy, oraz utworzono gminne komitety wyborcze.

Tuchów, 30 stycznia. Staraniem B. B. W. R. utworzył się tu mieszczański komitet wyborczy z pp. Foltynskim jako prezesem, dr. Malakiewiczem i Jasica jako wiceprezesami; na czele. Zadaniem komitetu jest poparcie akcji rządu.

Gorlice, 30 stycznia. Odbył się tu zjazd nauczycieli szkół powszechnych z całego okręgu. Przewodniczył insp. Danecki. Uchwalono poprzeć akcję rządu i w tym celu utworzyć komitety rejonowe.

Zw. drużyn konduktorskich w Małopolsce Zach. za listą Nr 1.

Zawodowy związek drużyn konduktorskich okręgu krakowskiego zgłosił w dniu wczorajszym akces do B. B. W. R. Związek stworzył komitet wyborczy, którego lokal mieści się w Krakowie, przy ul. Lubicz 3. Na czele komitetu stoją pp.: Dereń Tomasz, Cwynar Stan. i Hruby Adolf.

Kolejarze łódzcy przystąpili do BBWR.

Jak się dowiadujemy, kolejarze wzięli udział w dłuższych naradach postanowili zgłosić akces do Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem.

Za listą „Narod. Chrześc. Zjedn. Pracy“

(Telefonom od naszego korespondenta).

Katowice 30 stycznia. Na licznym zebraniu Zw. drobnych handlarzy i przem. uchwalono wysłać depeszę holdowniczą do marsz. Piłsudskiego i użycie dla wojewody Grażyńskiego za jego działalność. Uchwalono głosować na liście narodowej chrześc. Zjednoczenia pracy.

Podobne zebranie odbyło się w Szopienicach, mianowicie członków Związku drobnych rzemieślników. I tu uchwalono głosować na liście narodowej chrześc. Zjednoczenia pracy.

Na terenie województwa śląskiego odbył się w niedziele szereg wieców przedwyborczych, które zakończyły się wspaniałym zwycięstwem narodowego chrześc. Zjednoczenia pracy, a zupełnie klęską Ch. D. Dwa wiece odbyły się w Świętochłowicach przy udziale 700 osób. Po referacie red. Kapuścińskiego uchwalono wśród entuzjazmu głosować za listą popierającą rząd Marszałka Piłsudskiego. Trzeci wielki wiec odbył się w Chebziu. Referował burmistrz Grzesik, poczem powzięto analogiczną rezolucję, jak na wiecach poprzednich, przyozem wznoszono okrzyki na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej i Marszałka Piłsudskiego.

Wiec komunistów w Rudzie zakończył się zupełnym fiaskiem.

Drugi wiec w Rudzie zwołał poseł Korfanty. — Przybyło zaledwie kilkadziesiąt osób, a z tych tylko szupala garska oświadczyła się za jego rezolucją. Na sali wybuchła bójka, a pos. Korfanty tyłem przez kuchnię był zmuszony uciekać ze zgromadzenia.

W Ząlezu wiec Ch. D. został rozbity. W Michałowicach wielką klęskę poniósł ks. Brandys, jeden z kandydatów Ch. D. na swoim wiecu. Na wiecu tym uchwalono rezolucję za narodowo chrześcijańskim zjednoczeniem pracy a przeciw Ch. D.

W Bielsku na Śląsku czyszyńskim odbył się bardzo liczny wiec delegatów stanu średniego z powiatu bielskiego. Przybyli przedstawiciele przemysłu, rzemiosła i handlu. Referowali dr. Chrobok i Szmigielski z Katowic. Uchwalono ponownie przy wyborach listy narodowo-chrześcijańskiego zjednoczenia pracy i rządu Marszałka Piłsudskiego.

List Ch. D. na Śląsku.

Nazwiska kandydatów chadeckich we wszystkich trzech okręgach do Sejmu i Senatu z województwa śląskiego są następujące:

Do Sejmu na pierwszym miejscu w wszystkich trzech okręgach, tj. Katowice, Królewka Huta i Cieszyń, b. poseł Korfanty, na drugim miejscu we wszystkich trzech okręgach ks. proboszcz Brandys z Michałowic, na trzecim miejscu w okręgu Królewka Huta p. Musiał, sekretarz związków zawodowych chadeckich, w okręgu Katowice b. poseł Sosniński z Siemianowic, w okręgu Cieszyń b. poseł Kwiatkowski. Do Senatu: na pierwszym miejscu ks. proboszcz Brandys z Michałowic, na drugim adwokat Kobylński, na trzecim b. poseł Sosniński, na czwartym marszałek Wolny, na piątym dyrektor Dresza, na szóstym b. poseł Korfanty.

Kandydaci śląscy P. P. S.

Czołowym kandydatem list PPS. z okręgów Królewka Huta i Katowice będzie Rubin, sekretarz zawodowy, z okręgu Cieszyń Tadeusz Regier. Z ramienia socjalistów niemieckich kandyduje z Katowic i Królewskiej Huty Peschka, z Cieszyńa Lukas.

Urzednicy w Wielkopolsce za Unią Katolicką.

Poznań, 30 stycznia. Główny komitet wyborczy reprezentujący wszystkich pracowników państwowych, samorządowych i komunalnych, czynnych i emerytowanych na ziemiach zachodniej Polski w Poznaniu, w dniu 26 bm. zgłosił swoje przystąpienie do bloku katolicko-narodowej unii ziem zachodnich. — W najbliższym czasie ukaże się pierwszy numer organu urzędniczego p. t. „Urzednik“.

Wolna ręka i zastrzeżenia NPR-lewicy w województwie łódzkim.

Łódź, 30 stycznia. W dniu wczorajszym odbył się w Łodzi wojewódzki zjazd N. P. R. lewicy. Po dłuższej dyskusji powzięto uchwałę, dającą wolną rękę poszczególnym organizacjom terytorjalnym w akcji przedwyborczej do Sejmu i Senatu. Uchwała ta przewiduje jedno zastrzeżenie, że N. P. R. lewicy wolno przystępować do bloków, względnie zawierać pakiety ze stronnictwami, lub blokami idącymi do wyborów pod hasłem współpracy z rządem Marszałka Piłsudskiego. Praktycznie znaczy to, że N. P. R. lewicy wolno wchodzić w skład albo Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem, albo w skład Narodowo-państwowego Bloku Pracy, opatrzonego nr. 21, na którego czele stoją byli posłowie Waszkiewicz i Ciszak.

Dzisiejsza „Republika“ donosi, iż z miarodajnego źródła dowiaduje się, że na pierwszym miejscu listy prorządowej w Łodzi kandydować będzie minister skarbu Gabriel Czechowicz.

Dwaj rabini kandydują w Warszawie.

(Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 stycznia. W okręgowej komisji wyborczej na Warszawę-miasto nie zgłoszono dotychczas żadnej listy okręgowej poza pierwszą, którą złożyła „Religijna organizacja żydowska, Jedność i Sprawiedliwość“. Pierwsze miejsce na liście tej zajmują rabini Michelson i Eljasz Zahkaim. Ponieważ lista ta nie przysłała się do żadnej listy państwowej, przeto otrzyma numer następujący po ostatniej liście państwowej tj. nr. 35.

Wiece wyborcze z koncertami.

(Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 stycznia (A). W dniu wczorajszym odbyło się słosunkowo wiele wieców przedwyborczych najrozmaitszych partii. Ruch był duży. Bardzo ciekawą formę wiecu, dotychczas w Polsce niepraktykowaną, obrała sobie P. P. S. Urządziła ona na wiecu między poszczególnymi przemówieniami mówców, wspaniałe koncerty. W części artystycznej brał udział artyści opery warszawskiej, przygrywała orkiestra gazowni. Pomiedzy muzyką, śpiewami i deklamacjami, odbywały się w przerwach przemówienia, nawołujące do głosowania na listę Nr. 2.

Gorzej powodziło się Blokowi mniejszości narodowych. W czterech punktach wiec Bloku nie udało się, gdyż okazało się, że właściciele lokali, w których miały się odbyć owe wiece, w ostatniej chwili cofnęli swoją zgodę na udzielenie lokalu.

„Nasz Przegląd“ atakuje z tego powodu owych właścicieli realności pisząc, że jest to jakaś zмова przeciwko Blokowi mniejszościowemu.

Postępy w rokowaniach handlowych polsko-sowieckich.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Z Moskwy donoszą:

W tutejszych kołach dyplomatycznych uważają, że sprawa podpisania polsko-sowieckiego traktatu handlowego jest zasadniczo już zdecydowana. Przyjazd do Moskwy pp. Sokolowskiego i Hołówki przyspieszy moment podpisania. Delegaci polscy odbyli już kilka konferencji w komisariacie spraw zagranicznych i we wniesztorgu.

Fałszywe pogłoski o rewolucji w Moskwie.

Moskwa, 30 stycznia. (PAT-Radjo.) Agencja Tass podaje, że wiadomości o rewolucji wojskowej w Moskwie, są w zupełności zmyślone.

Pogłoski o rewolucji w Moskwie pojawiły się w Warszawie w sobotę w nocy, a jak się okazało nadeszły z Wilna, gdzie jedno z nowopowstałych pism wydało nadzwyczajny dodatek z alarmującą wiadomością, jakoby Tuchaczewski na czele 4 dywizyj zbuntowanych wojsk bolszewickich ruszył na Moskwę, a przeciwko niemu wystąpiły wojska wierne rządowi pod dowództwem Woroszyłowa.

Powyzsza informacja była zupełnie odosobniona i z żadnej innej strony nie znalazła potwierdzenia. P. Red.

Popisy sterowca „Los Angeles“

(Telegram własny „N. Reformy“).

London, 30 stycznia. Z N. Jorku donoszą, że sterowiec „Los Angeles“, dawniejszy niemiecki „Z. R. III“ dokonał w sobotę pierwszej próby lotu, która będzie miała donoszące znaczenie dla regularnej komunikacji powietrznej europejsko-amerykańskiej. Mianowicie „Los Angeles“ wylądował szczęśliwie na znajdującym się w pełnym biegu statku „Saratoga“. Dowodzi to, że z chwilą, kiedy będzie dostateczna ilość stacji okrętowych na Atlantyku, komunikacja będzie dostatecznie zabezpieczona. — Sterowiec powrócił wieczorem do Lakehurst. Komendant Rosenthal oświadczył, że uważa swój lot za najdonioślejszą próbę w ostatnich latach.

W czasie lądowania „Los Angeles“, „Saratoga“ płynęła z szybkością do 30 węzłów.

Gwałtowna burza w Połn. Ameryce.

(Telegram iskrowy „N. Reformy“).

Nowy Jork, 30 stycznia. Ponad Waszyngtonem i północnymi obszarami Stanów Zjedn. przeszła w niedzielę wieczór niezwykle gwałtowna burza. Szczegółów brak.

Powietrzna komunikacja handlowa w Ameryce.

Chicago, 30 stycznia. (PAT-Radjo.) Kpt. Donnellon rozpoczął 29 bm. na małym samolocie lot do Sant Jago de Chile. Po powrocie z rajdu kpt. Donnellon zamierza otworzyć linię powietrznej komunikacji handlowej między północną i południową Ameryką. Przelot obecnego lotu wynosi 16 tysięcy mil i przebyta będzie etapami po 500 mil. Lotnik lądować będzie w Atlanta (San Georgia), Hawanie, Mannagi, Panamie i miastach zachodniej części południowej Ameryki.

Późniejsza depesza donosi, że kpt. Donnellon przybył do Louis Bill w stanie Kentucky.

Dział giełdowy.

Kraków, 30 stycznia.

SYTUACJA NIEZMIENIONA.

Dziś w prywatnych obrotach panował na rynku efektów do chwili rozpoczęcia oficjalnego zebrania nastroj nieco mocniejszy. przy zupełnym braku zainteresowania. Ruch minimalny. Kursa w przybliżeniu kształtowały się następująco: Bank Polski 162—163, Przemysłowy 105, Tohan 13.75, Zieleniewski 163.20—164, Górka 90—92, Chybie 5.75, Jaworzno 21.10—21.30, Cegielski 46.5—47.

Na rynku walutowym tendencja utrzymana. Zainteresowanie nieco silniejsze, przy dostatecznej podaży. Nastroj spokojny. W Krakowie dolar got. 8.87—8.87 1/4, czesk. bank. 8.90—8.90 1/4, w Warszawie got. 8.87 1/4—8.87 1/4, czeki 8.90—8.90 1/4, we Lwowie got. 8.86 1/4—8.87 1/4, czeki 8.90—8.90—8.90 1/4, w Katowicach dolar 8.87—8.87 1/4, czeki 8.90—8.90 1/4. Bank Polski płać bez zmiany.

Wiedeń, 30 stycznia.

Niekorzystne doniesienia z Budapesztu i Berlina spowodowały zniżkę, a w kursach liczne zaofiarowania i osłabienie kursów. Zniżowały między innymi alpiny i Siemens. Pod wpływem korzystnych doniesień z Pragi polepszyły się w dalszym ciągu niektóre papiery, jak Krupp, Rima, A. E. G. Union. Tendencja była jednak spokojna. Siersza Górnicza 11, Portland 68, Karpaty 29, Galicja 82, Schodnica 10, Alpiny 42.7, Gal. Bank Hip. 74, Fanto 6.8, Zieleniewski 16.2.

Zurych, 30 stycznia. (PAT) Paryż 20.41 3/8, Londyn 25.32, Nowy Jork 5.19 5/8, Belgia 72.35, Włochy 27.50, Hiszpania 88.51, Holandia 209.55, Berlin 123.80, Wiedeń 78.20, Sztokholm 139.30, Oslo 138.20, Kopenhaga 139.10, Sofia 3.34 1/4, Praga 15.30, Warszawa 58.20, Budapeszt 90.80, Białogród 9.14

Rola Piłsudskiego w oczach Francji.

Szef gabinetu francuskiego ministra wojny Painlevé, p. Charles Henry, ogłosił w „Ere Nouvelle” z dnia 19 stycznia br. artykuł p. t. „Le rôle de Piłsudski, vu de France” (Rola Piłsudskiego, widziana z Francji). W artykule tym autor, stwierdzając, że Piłsudski zjednoczył patriotów wszystkich rozdartych przed wojną części Polski, pisze:

„Przez swój autorytet, swoją energię i swoją bezinteresowność, którą niektórzy określali jako donkiszotyzm, ale która była w rzeczywistości tylko kulem ofiary, Piłsudski narzucił się wszystkim politykom. Dla Piłsudskiego patriotyzm oznaczał akcję walki, ryzyko: dla nich kombinacje, prebendy, chyłności, laury. Piłsudski został Naczelnikiem Państwa i Marszałkiem, unoszony przez jednomyślny zapal kraju. Jedynie mały klan polityków, zajmujący się tylko manewrowaniem na szachownicy parlamentarnej, przechowywał do niego z tego powodu zawiść. Politycy ci rezerwowali się na moment zaatakowania Piłsudskiego, którego szczerość w wypowiedzaniu się budziła w nich strach. Ten moment jeszcze nie nadszedł.

Piłsudski nie obawiał się nigdy objęcia władzy, ale nie przywiązywał się do niej, jak pewni politycy, którzy przyjmowali wszelkiego rodzaju poniżenie, jedynie, aby zachować choć jej kawałek. Dlatego też ustąpił miejsca pierwszemu wybranemu Prezydentowi Republiki, zamordowanemu w kilka dni po wyborze.

„Te wypadki wydały się pomyślnie dla pewnych polityków, aby rozpętać kampanię przeciw Piłsudskiemu. Byli Naczelnik Państwa żył w swoim małym domku w Sulejówku, gdzie prowadził życie proste jak Cincinnatus. Dzielił swój czas między rodzinę, studia i armię, z którą łączyło go tyle węzłów. Około oficerów i generałów, pochodzących z dzielnic, w których nabyli od mocarstw rozbiorczych wysokie stopnie oficerów niezawodnie bardzo doświadczonych, ale mających czasem uczucie narodowe mniej gorące, byli młodzi oficerowie, żołnierze płomienni, którzy pod jakimikolwiek sztandarami służyli, zachowali w gruncie serc ideał narodowy. — Wśród tego pokolenia Piłsudski liczył wielu przyjaciół oddanych, śmiałych a nawet niecierpliwych.

„Marszałek nie jest zamożny, a jego nieskazalność stanowi rys zasadniczy jego charakteru. Dzielił pensję swoją z invalidami legionów i z uniwersyteciem (wileńskim). Żył bez okazałości i nie ukazywał się na ceremoniach oficjalnych. Ludzie polityczni, którzy zmieniali się kolejno u władzy, udawali, że ignorują Marszałka, a prasa ich mówiła o nim tylko, aby rozszerzać pewne insynuacje”.

Autor wspomina dalej o afrontach ze strony Witosza podczas przyjęcia króla Rumunii w Warszawie i pisze:

„Tylko na zjazdach legionistów Piłsudski ukazywał się corocznie, aby zanurzyć się w środowisku, które mu było drogim i gdzie go rozumiano”. Autor wspomina dalej o „strasznym wystąpieniu” Marszałka „przeciwko dyktaturze kalunij”.

„Przepaść oddzielała Piłsudskiego od tych, którzy zajmowali miejsca władzy. On uważał politykę za rodzaj altruizmu wtedy, kiedy w oczach licznych przywódców stronnictw sprawowanie władzy mieszało się z obroną interesów prywatnych. Chciał być ponad męskierką walk osobistych, interesów i małych ambicji, wtedy gdy politycy przepojeni duchem sekciarskim, przywiązywali się bardzo do nienawiści, jaką mieli do zaspokojeń, niż do kraju, który oczekiwał ich dyktator. Niezadowolone z powodu karencji rządu objawiało się w kraju coraz bardziej.

„Utworzenie rządu Witosza w początkach maja 1926 było dla Piłsudskiego wyzwaniem. Sprowokowany przez przeciwników, wystąpił na czele wojsk nadebranych aby go bronić. — Polska mogła wtedy zaznać grozy wojny domowej i beztroskiej dyktatury. Ale Piłsudski skroto tylko objął władzę, okazał prawdziwego ducha pojednawczości w jedynym celu nie dzielenia narodu”. „Operacji twardej, jaką przedsięwziął, dokonał tylko zmuszony: dla Polski. Jako prezes rządu ustanowił system, który nie ma nic dyktatorskiego. Nie przeciwstawił szacunku dla władzy prawom obywateli; nie zdeptał ciała bębni Wolności; nie okazał także głębokiej pogardy dyktatorskiej dla ciała reprezentacyjnego, ale przez zmianę Konstytucji wprowadził do przedstawicielstwa w ramę właściwą przywrócić ludziom politycznym, że, według słów Lacordaire’a, prawo traci więcej przez korupcję niż przez gwałt i że nadużycia zrodzone przez złe rozumianą wolność, podkopują same podstawy demokracji.

„Zamiast targowania się, Piłsudski otoczył elitą ministrów przystąpił do dzieła. Stabilizacja monety polskiej, rozwój życia gospodarczego kraju i zawarcie pożyczki amerykańskiej dowiodła, że mu się na tej drodze powiodło. W zakresie moralnym Piłsudski nie pozostawił opinii publicznej swobod, nie usiłował także przyznawać monopolu na patriotyzm jednej partii. Dekrety prasowe, które wywołały wylew atramentu, są bardzo łagodne w porównaniu z temi, na któreby się była poważała prawdziwa dyktatura; kraj sąsiedni (Włochy) dają nam tego widowisko.

„Rząd Republiki Francuskiej, dekorując świeżo Marszałka Piłsudskiego medalem woj-

Dzieje kopalni węgla w Jaworznie w ostatnim sześcioleciu.

II.

ŚRODKI TRANSPORTOWE.

(n) Kopalnia rozporządza koleją własną normalno-torową, koleją górniczą z Jaworzna do Szczakowej, z własnym parkiem lokomotyw i wagonów. Na koleji tej przebudowano wysoki wiadukt i dwa mosty i nadto zbudowano 2½-kilometrową bocznice na kopalnię „Jan Kanty” i „Leopold”. Zwiększono park wagonowy i dokupiono dwie nowe normalno-torowe lokomotywy parowe. Kolej górnicza obsługuje nie tylko kopalnię, ale za odpowiednimi opłatami i kilka sąsiednich przemysłów. Posiadanie własnej kolei pozwala na zastosowanie ruchu kolejowego do potrzeb kopalni. Podczas strajku angielskiego były dni, gdzie musiano dziennie na kopalnię dostawiać do 1000 wagonów pustych i wywieźć z Jaworzna do Szczakowej tyleż wagonów naładowanych.

Oprócz sieci normalno-torowej, kopalnia posiada jeszcze rozgałęzioną sieć kolejek wąskotorowych, obsługiwanych przez lokomotywy parowe i benzynowe, oraz 4½ klm. kolej wąsko-torową, prowadzącą do kamieniołomów, oraz do przystani na Przemszy, gdzie się ładuje węgiel na Wisłę, oraz obsługującą fabrykę „Azot”.

NOWE SZYBY KOPALNI JAWORZNA.

Rosnący popyt za węglem, któremu nie mogły należeć stare, będące w rekonstrukcji kopalnie „Piłsudski” i „Kościszewo”, kazał kopalni oglądać się za stworzeniem nowych źródeł produkcji węgla. Stworzone też nowe kopalnie „Jan Kanty”, „Szczotki” i „Leopold”, dzięki temu, że Jaworzno posiada prócz eksploatowanych obecnie pokładów, jeszcze drugą głębszą grupę pokładów t. zw. „niedzielskich”, zawierających węgiel doskonałej jakości.

Pokłady te znajdują się w t. zw. starych kopalniach w dość znacznej głębokości, tak, iż by do nich dojść, trzeba by obecne szyby silnie pogłębić.

Chcąc alolli szybko powiększyć produkcję węgla, przystąpiono w roku 1920 do założenia na nich t. zw. „wychodach”, t. zn. w miejscu, gdzie pokłady te (ułożone po-tyło) wychodzą na powierzchnię ziemi, małej kopalni „Jan Kanty”. Kopalnia założona była pierwotnie jako kopalnia odkrywkowa.

W ciągu lat rozbudowano „Janę Kantego”, stosując w bardzo rozległej mierze od razu mechanizację i elektryfikację. Obecnie składa się ona z dwóch szybów, sortowni i ładowni z wysłkami nażnowszymi urządzeniami pomocniczymi; ma obecnie sprawność 750 ton, t. j. 75 wagonów dziennie.

W sąsiedztwie kopalni „Jan Kanty” wychodzi na powierzchnię pokład „Stanisław”, nieco płytszy od pokładów niedzielskich. Gdy pokład ten został obsuszony, poczęto go eksploatować od powierzchni, łącząc go eksploatacją z eksploatacją kopalni „Jan Kanty”. Pokład „Stanisław” dawał w ostatnich czasach 70 ton dziennie.

W maju przystąpiono do założenia odkrywkowej kopalni „Szczotki” w gminie Dąbrowa, w której zamierzano pomocniczo dobudować pokłady niedzielskie o ogólnej grubości przeszło 8 m. W sierpniu 1925 r. wskutek upadku koniunktury, „Szczotki” zamknięto i zdemontowano.

Kopalnia „Leopold” została z powodu nad-

miernego przyływu wody zamknięta w roku 1873 i służyła od tego czasu na zbiornik, z którego zaopatrywał się wodociąg kopalniany, oraz miejski w Jaworznie. Z początkiem r. 1922 przystąpiono do odwodnienia szybu głównego i dwóch szybów pomocniczych. Po usunięciu około 3½ milionów metrów kub. wody, obsuszono kopalnię i przystąpiono do przygotowania odbudowy trzech pokładów o ogólnej grubości przeszło 8 m. Produkcja wynosiła ostatnio około 70 ton dziennie. W roku 1925 ruch na kopalni „Leopold” wstrzymano, kopalnię utrzymuje się jednak nadal w należytym stanie.

ZAKŁADY POMOCNICZE.

Do organizmu kopalni należą jeszcze pewne zakłady pomocnicze, niektóre nowo stworzone. Należą tutaj warsztaty mechaniczne wraz z odlewnią, tartak, impregnacja, cegielnia, wyrób kamieni betonowych, kamieniołomy wapienne, łomy dołomitowe.

WARSZTAT.

Jednym z działów, który został przez nowy zarząd znacznie zmniejszony, były warsztaty i odlewnia. Jaworzno posiadało u siebie kompletną małą fabrykę maszyn, zatrudniającą kilkuset ludzi.

Przerachowanie kosztów własnych przekonało jednak, iż kopalnia wyjdzie na tem lepiej, jeżeli będzie u siebie wykonywać tylko naprawy bezwzględnie potrzebne do ruchu, zamawiając resztę w fabrykach maszyn i odlewniach. Warsztaty zredukowano tedy bardzo silnie, pozostawiając tam kilkunastu ludzi.

Przy kopalni „Kościszewo” istnieje dwugłoty tartak, urządzony w granicach własnego zapotrzebowania.

Celem zapewnienia sobie własnej produkcji cegieł, wydzierżawiono w roku 1921 cegielnię Polcin na 15 lat wraz z terenem 4½ ha gliny. Cegielnia została urządzona na produkcję 1.500.000 sztuk rocznie. Od połowy roku 1925 cegielnia jest bezczynna.

Ponieważ na szlaku naszej wąsko-torowej kolejki do Przemszy znajdują się bogate pokłady wapienia i dołomitu, zainstalowano tam elektryczny kompresor i dwie wiertanki pneumatyczne.

Kamień budowlany i wapień zużywa się przeważnie na własne potrzeby. Natomiast dołomit sprzedaje się do hut żelaznych w kraju, oraz w Czechosłowacji.

RUDE JAWORZNA.

Z dniem 1 stycznia 1927 r. uruchomiono w Szczakowej kopalnię rudy wraz z płuczką. W kopalni tej eksploatuje się na razie wysoko-procentową rudę ołowianą. Srebro, znajdujące się w ołowiu, zabiera bezpośrednio z huty Bank Polski. Obecna produkcja rudy dziennie około 2000 kg. metalu.

Personal kopalni składa się z inżyniera, czterech dozorców i 240 ludzi. Cały ruch jest elektryczny.

Cały zakład uważamy na razie za próbę w większej skali i prowadzone są w dalszym ciągu poszukiwania za ołowianką. Rokuja one na przyszłość dobre nadzieje.

Równocześnie studiuje się sprawę eksploatacji rud cynkowych, które znajdują się w najbliższym sąsiedztwie rudy ołowianej.

O interwencji Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie dra Kozubskiego.

(Telefonom od naszego korespondenta).

Warszawa, 30 stycznia. Pisma donoszą, że wczoraj przybył do Warszawy prof. dr Zoli, który wraz z prof. dr Taubenschlagiem udał się do prezesa nadzwyczajnej komisji do walki z nadużyciami, gdzie mieli złożyć oświadczenie, iż w aresztowaniu dra Kozubskiego zachodzić musi jakieś nieporozumienie. — Oświadczenie miało opiewać, że Senat Uniwersytetu krakowskiego gotów jest dać gwarancję moralną i materialną za wypuszczenie na wolność aresztowanego.

Dzisiaj na przybył do Warszawy rektor Uniw. Jag. dr Marchewski, który w imieniu Senatu zwrócił się już z prośbą o audjencję u marszałka Piłsudskiego w czasie jego przejazdu przez Kraków.

W związku z tą sprawą zamieszcza „Kurier Poranny” notatkę, bardzo krytycznie odnoszącą się do tych interwencji. W notatce tej czytamy:

„Fakt, że tak poważne ciało, jak senat akademicki, uznało za możliwe interwenjowanie w myśl zasady solidarności korporacyjnej na rzecz aresztowanego pod zarzutem przestępstwa kryminalnego młodszego kolegi, świadczy o dziwnym powojennym pomieszanu pojęć nawet na intelektualnych szczytach naszego społeczeństwa. Przynależność oskarżo-

nego o poważne przestępstwa osobnika do danego grona, przynależność — jak w danym wypadku — zupełnie wypadkowa, w niczem nie może szkodzić czci i dohromu imienia korporacji, natomiast obrona przez to gronem, nieznanego wyników śledztwa posądzanego o przestępstwo kryminalne — silnie zdumiewa”.

Powyższe informacje prasy warszawskiej rejestrujemy na odpowiedzialność źródeł, jako zniżenie objawy nastrojów na tle sprawy dra Kozubskiego. W pismach krakowskich pojawiły się już notatki, zaprzeczające doniesieniom warszawskim co do interwencji Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wiadomo nam też, że rektor dr Marchewski miał wyjechać do Warszawy, jednakże w innych sprawach. Ponieważ jednak, jak widać z powyższego telegramu, pisma warszawskie zaczynają komentować krytycznie stosunek Senatu U. J. do danej sprawy i o rozmiarach rzekomej interwencji podawać szczegóły budzące wątpliwości, byłoby pożądanem dla położenia kresu nieścisłym a szkodliwym informacjom, aby ze strony władz Uniwersytetu pojawiło się wyjaśnienie, czy interwencja była lub będzie i ewentualnie w jakim zakresie.

Oto, jak Piłsudskiego ocenia głos kierujący niezbędne dla tej roli. Rasy mają skłonność do wcielania się w bohaterów. Piłsudski jest takim legendarnym bohaterem: jest twórcą, animatorem i podtrzymywaczem swojej ojczyzny. Zwracając się ku niemu, Polska zwróciła się do swoich tradycji i do swoich przeznaczeń”.

Oto, jak Piłsudskiego ocenia głos kierują-

cych sfer Francji. Ma to wartość tem większą, że głos ten pojawił się w dzienniku, będącym jednym z czołowych organów francuskiego obozu radykalno-demokratycznego.

Z niedzieli.

Błogosławiona bądź Reduta Prasy!

Od szeregu dni mam tak zwany święty spokój, który swoją drogą jest może spokojem przed burzą. Ale „carpe diem” i nie troszczę się o to, co będzie jutro, jak powiada człowiek skazany na śmierć, ale mający prawo przed śmiercią do befsztyka, papierosów i rozmowy z dziennikarzami.

Zona i dwie córki wcale nie dbają o mnie, co więcej, uważają mnie za zawadę w domu, jak gdyby był dymiącem piecem, albo dziurawym szabaśnikiem. Ale mam spokój. Stucham tylko wielce zajmujących urywków rozmowy.

— Wyznaczyli pięć nagród!

— Był mi tylko krawczyni nie popsuta kostium!

— I ten strajk fryzjerów w takiej chwili!

Wehoda i wychoda jacyś chłopacy z pudełkami i pudłami. Jeden taki boy ma na czapce napis złotymi literami „Magazyn Fifi”, drugi jest wysłannikiem „Konferji paryskiej” ze Stradomia, obaj atoli biorą z ukłonem napiwki i już w przedpokojach czują się na tle konkurencji. Wehoda i wychoda jakieś panie gadatliwe, które mimo swej gadatliwości, nie są ani agitatorkami wyborczymi, ani działaczkami społecznymi.

W ten sposób niedziela, dzień spoczynku, jest dla mnie niedzielą owego konia, który przez sześć dni wozi węgle, a w niedzielę wiezie na wycieczkę swojego właściciela z niezłożoną kresencją. Ale mam względny spokój.

Około godziny 10 przed południem nasze pomieszkowanie dwupokojowe stało się areną wielkiego wiecu karnawałowego. Przewzły znajome i kuzynki mojej żony, a miarą moiego znaczenia był fakt, że mnie wcale nie zauważyły. Moja żona podchodzi do mnie i głaszcza mnie po łysinie. powiada:

— Byłoby dobrze, gdybyś poszedł do handlu, a nawet gdybyś w mieście zjadł gdzieś tani obiad, bo ja wolę dzisiaj nie gotować. My tam zjemy co bądź.

Poszedłem czempredze! na ten tani obiad i wróciłem do domu bezkarnie już dobrze po północy. Niech żyje Reduta Prasy!

h. j—e.

KRONIKA.

Kraków, 30 stycznia.

Wicepremier Bartel o postulatach urzędników.

Na pytanie przedstawiciela Ag. Ws. hodniej w sprawie regulacji plac urzędniczych, oświadczył wicepremier Bartel, że: szczerze i serdeczne zającie się sprawą urzędników nie polega na słowach, ale na czynach. Urzędnicy nie zawiodą się w swoich oczekiwaniach. Z podniesieniem się gospodarstwa kraju usunieją będzie bolączka niskich plac.

W sprawie służby wojskowej akademików.

W związku z rozporządzeniem prezydenta Rzplitej z dnia 11 stycznia br. w sprawie zmian i uzupełnieniem niektórych postanowień ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, regulujących m. in. służbę wojskową studentów w ten sposób, że odroczenie służby wojskowej studentom będzie udzielane zasadniczo tylko do 23 roku życia, przez co większość będzie narażona na wielką stratę, wynikającą z konieczności przerwania swych studiów. — Naczelny Komitet Akademicki podjął akcję, zmierzającą do tego, aby przy konstruowaniu przepisów o służbie wojskowej młodzieży akademickiej był brany pod uwagę wzgląd na interesy tej młodzieży, związane z jej studiami.

W tym celu Nacz. Komitet Akad. interwenjował u miarodajnych czynników wojskowych gdzie otrzymał informację, że przy konstruowaniu przepisów o służbie wojskowej studentów jedynym kryterjum był wzgląd na potrze-

Kwestja terminu wcielenia do szeregu studentów, którzy przekroczyli 23 rok życia, ma być rozstrzygnięta w ten sposób, iż dalsze odroczenie będzie mogło być udzielane jedynie za zezwoleniem min. spraw wojsk. przyczem zapewne brany będzie pod uwagę stan studentów akademicki, w żadnym jednak razie nie będą udzielane odroczenia po ukończeniu 25 r. życia.

Po otrzymaniu tych informacji Naczelny Komitet Akad. postanowił zwrócić się do min. spraw wojskowych z odpowiednio uformułowanym memoriałem i w dalszym ciągu prowadzić akcję o zapewnienie akademikom takich warunków, przy których nie ucierpiałyby ich interesy naukowe.

W sprawie powyższej odbędzie się w piątek dn. 3 lutego o godz. 8 wiecz. w sali Korp. U. J. wiec ogólnie akademicki

Odroczenie rewizji koncesyj monopolowych.

Ostatni Dziennik Ustaw zawiera rozporządzenie Prezydenta Rzpltej, przedłużające do dnia 31 grudnia b. r. termin wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzpltej w przedmiocie rewizji koncesyj na sprzedaż artykułów objętych monopolami skarbowymi.

Napad szumowin na wywiadowcę policyjnego.

Z Warszawy telefonują nam:

Ubiegłej nocy przechodzący ulicą wywiadowca brygady kradzieżowej urzędu śledczego został zaatakowany przez rozmaite szumowiny złodziejskie. Wywiadowca wpadł do najbliższej kuchni, licząc na to, że nadejdzie jakiś policjant, który zwolni go z opresji. Tymczasem tłum szumowin urządził dosłowne obłężenie kuchni, czekając na wyjście agenta, ażeby go zmasakrować. Dopiero po dłuższym czasie, dzięki interwencji policji udało się wywiadowcę uwolnić od atakującego tłumu.

Tragiczny zgon polskiego delegata do rokowań z Niemcami.

Z Bydgoszczy donoszą: W Sobotę padł ofiarą nieszczęśliwego wypadku właściciel dóbr ziemskich, uczestnik powstania wielkopolskiego, delegat rządu polskiego do rokowań polsko-niemieckich, Maciej Kaczorowski z Nakła. Ś. p. Kaczorowski, wyszedłszy po południu do lasu na terenie jego majątku, przypatrywał się wyrebowi drzewa. W pewnej chwili spadający pień przygniół ś. p. Kaczorowskiego, przyprowadzając go o skrecenie kręgosłupa. Przewieziony do domu, w kilka minut później zmarł.

Testament B. Ibaneza.

Zmarły ubiegłej nocy znany pisarz hiszpański, B. Ibanez, napisał w swoim testamencie między innymi, co następuje: Ani żywy, ani umarły nie chcę wrócić do Hiszpanji, dopóki panuje tam obecny system rządów, a to tembardziej, że przewrót mnie tam przysporzyłoby chwały moim wrogom. W konsekwencji B. Ibanez pochowany będzie w Mentonie.

111 rocznica śmierci Kilińskiego

Dziś, jako w 111-tą rocznicę śmierci Jana Kilińskiego, szewca i pułkownika 20 p. p. b. wojsk polskich, odbyło się nabożeństwo w kościele OO. Dominikanów. Staraniem cechu szewców, za spokój duszy bohatera. Na środku prezbiterium ustawiono katafalk, tonący w powodzi światła i zieleni, obok którego wartę honorową pełnili żołnierze 20 p. p. Po obu stronach katafalku ustawili się sztandary cechowe, cech szewców z płonącymi świecami z cechmistrzem Tasieckim na czele, oraz przedstawiciele innych cechów z buzdycanami, reszła nawy wypełnili wychowankowie szkoły szewskiej, oraz tłumna publiczność. W nabożeństwie, które odprawił przeor OO. Dominikanów, Henryk, wzięli udział imieniem województwa naczelnik wydziału Matusiński, imieniem przejdym miasta starszy rada magistratu Kannenberg, imieniem dowództwa O. K. kpt. 20 pp. Wileziński, weterani 1863 r., oraz delegacje podoficerów wszystkich pułków stacjonowanych w Krakowie. Po nabożeństwie subprzeor O. Dominik wygłosił z ambony podniosłe okolicznościowe kazanie.

Karambol automobilowy.

Dziś o godz. 9.05 rano u wylotu ul. Kopernika i Andrzeja Potockiego autodorożka nr. 54 najechała na wóz Zakładu czyszczenia miasta. Dorożka została silnie uszkodzona, a znajdujący się w niej dwaj pasażerowie, mianowicie dr Karol Heimwesel, oraz Frieder Gollner obaj z Wiednia, zostali kontuzjowani.

Dr Heimwesel doznał rany na małżowinie prawej i zdrapania naskórka na czole, zaś Gollner rany cietej nad okiem lewym. Dra Heimwesela, po założeniu opatrunku, odwieziono na klinikę chirurgiczną, Gollnera zaś polecono opiece domowej.

—oSo—

MARSZAŁEK PIŁSUDSKI bawi obecnie w Krynicę na wypoczynku. W dniu wczorajszym wyjechał do Krynicy z Krakowa wojewoda krakowski p. Darowski i dowódca O. K. gen. Wróblewski.

MAŁE WAKACJE. Dziś nastąpiło we wszystkich zakładach szkolnych, tak powszechnych, jak średnich zakończenie pierwszego półrocza. Po ukończeniu ostatniej lekcji, wydano świadectwa.

Jak słyhać, wynik kwalifikacji półrocznej w szkołach średnich jest naogół zadowalający. Na konferencjach kwalifikacyjnych profesorowie stwierdzili większą pilność u młodzieży, a temsamem podniesienie się poziomu naukowego; w porówna-

REDUTA PRASY

SYNDYKATU DZIENNIKARZY KRAKOWS.

odbędzie się w salach Starego Teatru dnia 1 lutego b. r.

Wielka katastrofa pociągu skutkiem zamachu.

(Telegram własny „N. Reformy“).

Łondyn, 30 stycznia. Na linii kolejowej Mandaley—Rangoon, około 120 mil angielskich od Rangoon, nastąpiła wielka katastrofa kolejowa. Mianowicie lokomotywa, dwa wagony bagażowe i trzy wagony III klasy spadły z mostu do wody. Pociąg wykołosił się z powodu rozluźnienia się jednej z szyn. Maszynista, palacz i 20 pasażerów zostało zabitych na miejscu, 28 osób odniosło rany,

przeważnie ciężkie. Ilość zwłok pod gruzami jeszcze nie znana.

(Telegram iskrowy „N. Reformy“).

Rangoon, 30 stycznia. Po uprzątnięciu szczątków, wydobyto resztę zabitych z pod gruzów rozbitego pociągu. Ogólna liczba zabitych wynosi 52 osoby.

Stwierdzono, że wykołnienie zostało spowodowane zamachem.

niu z ubiegłym rokiem liczba niedostatecznych not znacznie zmalała.

W bieżącym roku wprowadzono w szkołach powszechnych i średnich nowy typ świadectw szkolnych: w rubrykach przedmiotów są wyszczególnione wszystkie działy nauki, objęte programami szkolnymi; jako nowość wprowadzono rubrykę, w której nauczyciel ma podać ilość spójnień usprawiedliwionych i nieusprawiedliwionych. W przeciwnieństwie do poprzednich lat, w których egzemplarze świadectw półrocznych służyły równocześnie do wyszczególnienia not końcowych — zostały obecnie wprowadzone na każdy okres kwalifikacyjny osobne druki.

Dnia 31 stycznia, oraz 1 i 2 lutego będą wolne od nauki.

NAPRAWA SARKOFAGÓW W GROBACH KRÓLEWSKICH NA WAWELU. W ubiegłym tygodniu Komitet doradczono-analityczny restauracji katedry Wawelskiej, pod przewodnictwem ks. metropolity Sapiehy i przedstawicieli Kapituły: ks. biskupa S. Rosponda i ks. prałata Ślepińskiego, przyjął z naprawy z pracowni H. Waldy na cynamy sarkofag królowej Konstancji, żony Zygmunta III, odnowiony z subwencji miasta Katowice, oraz przystąpił do odnowienia sarkofagu syna Konstancji, Aleksandra Karola Wazy. Podobnie, jak poprzedni, tak i ten sarkofag uległ ogromnemu zniszczeniu, dzieje się to wskutek rozkładu cyny w niskiej temperaturze, tak, że niehawem ma być w grobach królewskich zaprowadzone ogrzewanie. W sarkofagu Aleksandra Karola nie znalaziono żadnych kosztowności, jedynie koronę z cienkiego złoczonego srebra o rysunku nieco odmiennym od koron królewskich. Ponieważ dawna bronna drewniana wewnętrzna sarkofagu zupełnie rozspadła się, polecono wykonać firmie W. Gawora nową łuninę z miedzi.

Prócz tego sarkofagu Aleksandra Karola, pozostaje do naprawy jeszcze sześć cynowych sarkofagów. Następnie trzeba dać posadzkę w nowo przyłączonej krypcie, wytknąć ją, dać brzozy zabezpieczające sarkofagi od uszkodzeń ze strony niektórych niesumionych zwierząt, ulepszyć światło elektryczne, ująć żarówki w nowe odpowiednie lampy i t. d. Większe datki, jak n. p. subwencja miasta Warszawy na sarkofag Zygmunta III, miasta Wilna na sarkofag Stefana Batorego, miasta Katowice na sarkofag królowej Konstancji, będą wyrzute na odpowiednich brązowych tabliczkach.

NOC CZARÓW I ULUDY KARNAWAŁOWEJ na Reducie Prasy w noc z 1 na 2 lutego zgromadzi w salach Starego Teatru najwięcej towarzyszyło krakowskie i mnóstwo osób z prowincji. Bilety są już na wyczerpaniu. Pozostałe nabywać można odnośnie od godz. 4 do 7 wiecz. w redakcji „Czasu“. Komitet balowy urządza codziennie od godz. 8 wiecz. w lokalu Syndykatu Dziennikarzy Krakowskich, pl. Szczęśliwych 7, I. p. i udziela wszelkich informacji.

Znana wytwórnia strojów damskich Węglański zofiarowała komitetowi „Reduty Prasy“ uszyte damskie płaszczki wiosenne, jako nagrodę za najefektowniejszą toaletę damską. Pierwszoplanowy materiał na ten płaszcz, podobnie jak i wszystkie inne nagrody, ufundował Komitet.

PRAKTYCZNA LEKCJA CHODZENIA, aranżowana przez policję państwową, odbywała się wczoraj przed południem na Linji A-B w Rynku głównym. Publiczność naogół nie bardzo orientowała się w instrukcjach komisarzy policyjnych, ale być może, że po dalszych próbach nauczy się chodzenia po ulicach o silnym ruchu.

STRAJAK PRACOWNIKÓW PRYZYRSKICH trwa w dalszym ciągu. Jak słyhać, kilka zakładów fizycznych w śródmieściu podpisało umowę.

ZDERZENIE WOZU Z SAMOCHODEM. Andrzej Floreczyk, jadąc jednokonnym wozem ul. Szczęśliwą, zderzył się u wylotu ul. Jagiellońskiej z samochodem Nr. 5100, przycozem uszkodził samochód. Z osób nikt nie doznał szkocki.

ATAK SZALU. Dziś w godzinach porannych w ul. Radziwiłłowskiej uległ pod wpływem podniecenia alkoholowego atakowi szalu Władysław Polubiński, robotnik bez zajęcia. Szaleńca, po zaćnięciu wałce, udało się za pomocą ośmiu ludzi, ubezpieczyć, poczem odwieziono go do szpitala na oddział VI.

CHOROBY ZAKAZNE W KRAKOWIE. W czasie od 22 do 28 stycznia b. r. stwierdzono w Krakowie następujące wypadki chorób zakaźnych: szkarlatyna 3, róża 1, ospa wietrzna 1, tyfus plamisty 1, tyfus brzusny 3, dżentia 5, zapalenie opon mózgowo-rdzeni. epidem. 2, odra 5.

ODCZYT P. T. „POWSTANIE STYCZNIOWE“ z cyklu „Historja Polski poroźniowej“ wygłosił prof. dr. Stan. Kozłowski w sali własnej Grupy czel. i techn. przy ul. św. Tomasza 29, I p. w poniedziałek 30 b. m. o godz. 20. Wstęp wolny.

PIĘKNO PIRENEJÓW, LITWY I TATR. Na ten temat wygłosił odczyt prof. Walery Goetel w poniedziałek 30 b. m. w sali Polskiej YMCA. Prof. W. Goetel, opisuując czarowne piękno Pirenejów, Tatr, oraz Litwy w szacie letniej i zimowej, przeprowadził ciekawe porównanie między temi stronami, poczem omówił również szalone strony estetyczną, jak i przyrodniczą i gospodarczą. W związku z tem omówił sprawę ochrony przyrody w tych

chorążych rezerwy przedefiniowała przed sztandarem, gen. Hubickim i starszą wojkową.

ZMIANY W ARMJI. Nr. 3-ci Dziennika Personalnego M. S. Wojsk zawiera następujące zarządzenia:

Do stopnia podpułkownika zostało przesuniętych 73 majorów piechoty, 19 majorów kawalerji, 15 majorów artylerji, 4 majorów inż. i kap., 2 majorów lotnictwa, 14 lekarzy, 2 intendentów, 3 oficerów weterynaryjnych.

W stary stan spoczynku zostali przeniesieni: 1 generał (Zawistowski) 26 pułkowników, 33 podpułkowników, 52 majorów, 35 kapitanów i rotmistrzów, 47 poruczników. Razem tegoroczna lista emerytów obejmuje 193 oficerów.

Wśród przeniesień znajdują się następujące zmiany: Pułk. Scierzyński, szef biura ogólnoadm. M. S. Wojsk, został mianowany dowódcą piech. dyw. 22 dywizji. Pułk. Regulski, szef IV oddz. sztabu gen., został mianowany dowódcą 25 pp. Pułk. Stachiewicz, I oficer sztabu insp. armji, został mianowany dowódcą 27 pp. Pułk. Keelberg Judysz, attache w Paryżu, został mianowany dowódcą 5 p. szwadronu konnych w Tarnowie. Podpułkownik Sadowski z oddz. III sztabu gen., został mianowany dowódcą 15 p. Pułkownicy: Piobrowscy Bal, Polen Gwido i Vogl Alfred zostali mianowani członkami ofice. trybunału orzekającego. Podpułk. Marleyski Felician, dowódca 10 dyonu samoch., został mianowany szefem wydziału broni panc. w deo. inż. M. S. Wojsk.

FANTAZJA SZOFERÓW WARSZAWSKICH. W dniu wczorajszym wydanio się w Warszawie kilka wypadków najechania samochodem na przechodzących chodnikami. Pięć ofiar nieodroźnej jazdy szoferów odwieziono do szpitala.

PROCES GEN. ROZWADOWSKIEGO W MARCU. Z Warszawy donoszą, że stan zdrowia gen. Rozwadowskiego uległ poprawie, tak, że władze sądowe wyznacza już w najbliższych dniach termin procesu. Proces przeciw gen. Rozwadowskiemu odbędzie się w marcu roku bieżącego.

NOWY RATUSZ. Zarząd miasta Piotrkowa postanowił przystąpić w najbliższym czasie do budowy nowego ratusza, na który to cel przewiduje wydatek około 500.000 zł.

Rozpoczęcie sensacyjnego procesu o nadużycia w D. O. K. Kraków. 8 oficerów na ławie oskarżonych.

(s). Dziś w sądzie wojskowym na Montelupich rozpoczął się 16-dniowy, sensacyjny proces o nadużycia w D. O. K. Kraków — popelnione przed kilku laty.

Trybunał stanowią: szef okr. sądu wojskowego płk. Kostecki, jako przewodniczący, jako asesory zasiadli: płk. Mond, dowódca piechoty dywizyjnej, płk. Kolczakowski, szef art. saperów, płk. Piłowski, dow. brygady kawalerji, płk. intend. Guzik z Przemysła i płk. Kellner, dow. G. P. A. P.; sekretarzuje kap. korp. sądowego dr Strzemiński.

Oskarżenie wnosi mjr. Żebracki.

NA ŁAWIE OSKARŻONYCH

zasiedli: kap. 1 p. s. p. i b. oficer ordynansowy b. dowódcy O. K. 5 gen. Kulińskiego Michał Remer, por. 20 pp. Tadeusz Lejczak, b. płatnik D. O. K. 5, mjr. Włusz Piłski, b. kierownik D. O. K. 5, por. Karol Szwendner z intendancji w Krakowie, płk. Tań. Dębski, b. szef intendancji D. O. K. 5, ppłk. Włodzimierz Borownik, b. kierownik wojskowej kontroli generalnej w Krakowie i Stanisław Szubarga, kapitan ekspozytury wojskowej kontroli administracyjnej.

Oskarżony pułkownik Rudolf Kawiński na rozprawę z powodu choroby nie jawił się.

Obronę objeli adwokaci: dr Z. Kwieciński (kap. Remera), dr Woźniakowski (kap. Lejczaka i mjr. Piłskiego), dr Schoenwetter (płk Dębskiego), kmd. K. S. dr Zawisza por. Szwendnera; płk. Bobownik i kpt. Szuberga stają bez obrońców.

Salę rozpraw wypełniło liczne audytorjum, złożone przeważnie ze sfer wojskowych. Tak przewodniczący rozpraw, jak i asesory wystąpili w pełnych odznaczeniach wojskowych.

ROZPOCZĘCIE ROZPRAWY.

Na wstępie rozprawy płk. Bobownik wstaje i zarzuca nienzasadnienie aktu oskarżenia pod względem formalnym, albowiem akt oskarżenia odnośnie co do niego i kapłana Szubargi powinien być podpisany przez ministra spraw wojskowych względnie szefa admi-

nistracji; nadto wnosi na wyłączenie znawcy kap. Fabiana, albowiem przeciwko kap. Fabianowi toczyły się dochodzenia łącznie z tą sprawą oraz obu znawców z powodu braku fachowości odnośnie do agend generalnej kontroli wojskowej.

Przewodniczący rozprawy pułk Kostecki odczytuje świadectwo lekarskie pułkownika Kawińskiego, który z powodu choroby na rozprawę nie mógł się jawić.

Następnie prokurator major Żebracki wnosi o wyłączenie sprawy przeciw pułkownikowi Kawińskiemu i przekazania jej do innej rozprawy po wyzdrowieniu.

W dalszym ciągu adw. Woźniakowski popiera wniosek pułk. Bobownika o wyłączenie znawcy Fabiana, powołując się na przepis paragr. 110 p. k. w. oraz sprzeciwia się wyłączeniu sprawy pułkownika Kawińskiego ze względu na to, że większa część zarzutów stawianych porucznikowi Lejczakowi łączy się z osobą pułkownika Kawińskiego, który na wypadek wyłączenia sprawy musiałby być przesłuchany jako świadek.

Adw. Schoenwetter sprzeciwia się wyłączeniu sprawy pułkownika Kawińskiego a na wypadek wyłączenia wnosi na wyłączenie sprawy pułk. Dębskiego.

Adw. Kwieciński nie oświadcza się na wnioski obrońców, zwraca jednak uwagę, że ze względu na stopień kapłana Remera musiałby zażądać nowej obsady trybunału.

ODROCZENIE ROZPRAWY.

Następnie Trybunał udaje się na naradę, poczem przewodniczący pułk. Kostecki ogłasza, że rozprawę odracza do jutra, a to celem porozumienia się z dowódcą korpusu co do zdolności transportowych pułkownika Kawińskiego; co do reszty wniosków przewodniczący zastrzegł sobie wydanie uchwały w dniu jutrzejszym.

W dniu jutrzejszym po ściągnięciu generalji od oskarżonych nastąpi odczytanie aktu oskarżenia, który obejmie 200 stron druku piśma maszynowego.

—oSo—

Z LWOWSKIEGO PROCESU O ZAMORDOWANIE Ś. P. KURATORA SOBIŃSKIEGO.

Rozprawę sobotnią wypełniło przesłuchanie drugiego oskarżonego, Jana Werbickiego, oskarżonego o udział w morderstwie kuratora Sobińskiego, o zbrodnię zdrady stanu przez należenie do ukraińskiej Organizacji Wojskowej i zbrodnię szpiegostwa.

Werbicki nie przyznaje się do udziału w morderstwie i do należenia do ukraińskiej Organizacji Wojskowej, przyznaje się natomiast do szpiegostwa.

Werbicki kreśli swoje curriculum vitae, z którego wynika, że pochodzi i zamieszkały jest we Lwowie. Jako syn emerytowanego dozorca więzienia, służył w armji ukraińskiej, a następnie studiował na uniwersytecie w Pradze.

Przew.: Jak pana wprowadzono do akcji szpiegowskiej?

Osk.: Przechowywałem rzeczy. Po przyjeździe z Czechosłowacji, zaszedłem raz do „domu akademickiego“, gdzie spotkałem pewnego młodzieńca, nazwiskiem „Milko“. On mnie zapoznał z Michałem Hukiem.

Przew.: Ale te listy i rewolwery, które u

pana znalezione, to jeszcze nie szpiegostwo, toby raczej wskazywało, że należał pan do U. O. W.

Osk.: Nie należałem. Ja myślałem, że to jest szpiegostwo.

Wreszcie zeznaje, że na polecenie Huka, wyjechał do Łodzi, gdzie pod pozorem trekwentowania jakiegoś kursu, miał zbierać materiały dotyczące wojskowości.

Wywiadyzie się następnie długie i przewlekłe badanie listów i aktów świadczących o stosunku Werbickiego do roboty szpiegowskiej.

Zeznania Werbickiego nie budza wiary w ich prawdziwość, zwłaszcza cała sprawa z Hukiem wydaje się zmyśloną.

Co do swego stosunku do skazanej za szpiegostwo w Krakowie Włodzimierzy Pieczyńskiej zaprzecza jakoby był z nią w kontakcie. Na wywody przewodniczącego, świadczące o o tem, że brał on udział w robocie szpiegowskiej, prowadzonej przez Pieczyńską pod nazwą Berezowskiej, nie daje oskarżony żadnej odpowiedzi.

Na tem odroczone rozprawę do poniedziałku.

BIEG 18 KLM.

Klasa I, seniorów: 1) Czech Bronisław (S.N.T.T.) 1,14,18, 2) Motyka Zdzisław (SNTT) 1,16,15, 3) Kuraś (SNTT) 1,17,03.

Klasa II, seniorów: 1) Motyka Julian (Sokół-Zakopane) 1,19,18.

Klasa III, seniorów: 1) Nowak Stanisław (Beskid-Krynica) 1,26,26, 2) Trojanowski Edward (Pogoń-Lwów) 1,35,07, 3) Rączkowski Stanisław (Beskid-Krynica) 1,35,15.

Klasa starszych: 1) Schiele Kazimierz (S.N.T.T.) 1,25,56, 2) Żarlikowski Kazimierz (Beskid-Krynica) 2,09,03.

Szwedzi osiągnęli nieszczęśliwe wyniki i tak: Johnson przyszedł 12-ty z czasem 1:25, a Lindström 13-ty. Poza konkursem trener olimpijski Simonsen przyszedł ósmy w ogólnej klasyfikacji w czasie 1:19.

Trasa biegu dookoła Krynicy przez góry Parkowa, Kopećową, Krzyżową do miejsca startu i mety obok Domu Zdrojowego.

Wyniki uzyskane przez zawodników należy uważać za bardzo dobre.

Ponadto odbył się bieg pań na przestrzeni 5 km. o mistrzostwo Krynicy: 1) Ziętkiewiczowa Ela (SNTT) 21,55, 2) Mallyówna Maria (Beskid-Krynica) 24,47, 3) Fredro Boniecka Maria (TTN-Krynica) 27,32.

Bieg juniorów 8 km.: 1) Skotnicki Antoni (Beskid-Krynica) 41,47, 2) Skotnicki Edward (Beskid-Krynica) 43,20, 3) Bukowski Mieczysław (Beskid-Krynica) 43,39.

Zawodom tym przysparzał się z balkonu bawiący w Krynicy marszałek Piłsudski.

KONKURS SKOKÓW.

Niedzielną konkurs skoków udał się pod każdym względem i cieszył się ogromnym zainteresowaniem, zgromadziwszy w lesie 2000 osób publiczności. Zawodom przyglądała się małżonka marszałka Piłsudskiego, wojewoda Darowski, gen. dyw. Wróblewski, gen. Przezdziecki, szef sztabu gen. O. K. Kraków pułk. Bolesławski, wiele osób przyjechało też z Krakowa, N. Sacza Md. Pogoda była dobra, a przebieg zawodów imponujący.

—o—

Polscy hockeyści mistrzami akademickimi świata.

Cortino d'Ampezza, 30 stycznia. Polska drużyna akademicka, która odniosła niedawno świetne zwycięstwo nad drużyną austriacką 6:0, po odrzuceniu protestu Austriaków, została dopuszczona do rozgrywki finałowej z Włochami i po pięknej grze wygrała zdecydowanie 5:1, zdobywając temsamem tytuł akademickiego mistrza świata oraz wspaniały puchar. Najlepszym graczem na boisku był Tu-palski.

WACŁAW KUCHAR MISTRZEM POLSKI W ŁYŻWIARSTWIE.

Lwów, 30 stycznia. Wczoraj odbył się we Lwowie pierwszy dzień zawodów łyżwiarskich o mistrzostwo Polski. Obwód toru 290 mtr. Wyniki:

Bieg 500 m.: W. Kuchar 53,4, Z. Kuchar 56,4, Majewski (WTC) 56,8, Wójcik J., Kamiński (WTC), Grott (WTC), Welichowski, Wójcik T.

5 km.: Kuchar W. 10,21, Kamiński 10,55,4, Kuchar Z. 11,01,2, Majewski, Wójcik, Welichowski, Grott, Wójcik T.

W drugim dniu (niedziela) wyniki były następujące:

1.500 m.: 1) Wacław Kuchar 2,54, 2) Majewski, 3) Zbigniew Kuchar.

10.000 m.: 1) Wacław Kuchar 21,47,4, 2) Kamiński, 3) Wójcik.

W ogólnej klasyfikacji zwycięża Wacław Kuchar, zdobywając tytuł mistrza Polski z punktacją 238,91, 2) Kamiński 235,37 pkt., 3) Zbigniew Kuchar 356,87 pkt.

Wyniki naszych łyżwiarzy w zestawieniu z zagranicznymi są bardzo słabe.

INŻ. BOECKL ŁYŻWIARSKIM MISTRZEM EUROPY.

Opawa, 30-go stycznia. W dniu dzisiejszym odbyły się tu zawody łyżwiarskie w jeździe figurowej o mistrzostwo Europy, w których tytuł mistrza zdobył ponownie inż. Böckl (Austria).

Wyniki zawodów piłkarskich w kraju i zagranicą.

Katowice, 30 stycznia. I. F. C.—Zjednoczenie Przyjacieli Sportu (Król. Huta) 5:3 (3-1). Mimo iż stan boisk nie pozwalał z powodu wielkich opadów śnieżnych na przeprowadzenie normalnych zawodów na G. Śląsku grano znowu zapamiętane. Na meczu powyższym, podobnie jak i na reszcie innych, nie było mowy o regularnej grze.

Drużyna IFC wystąpiła z czterema graczami rezerwowymi. Gra była równa i dzięki lepszej sile przebijowej napastników zwyciężyła IFC swoje zwycięstwo. Bramki zdobyli dla IFC Dittner (2), oraz Pośpiech, Goerlitz i Machinek po jednej.

Mała Dąbrówka, 30 stycznia. K. S. Mała Dąbrówka „22”—Śląsk (Świętochłowice) 3:6 (2-1). Bramki dla zwycięzców zdobyli Markiewka (4), oraz Hajduk i Mróz po jednej, dla Małej Dąbrówki zaś Kopeć (2) i Hejnych (1).

Królewska Huta, 30 stycznia. K. S. Stadjon — K. S. Powstaniec (Król. Huta) 5:6

Szczegółowe wyniki są nast.

1) Br. Czech, nola 18,180, skoki 56, 55½, 50 mtr.

2) Lindström Ala, 17,416, skoki 53, 55½, 53½ mtr.

3) Krzeptowski Andrzej I. 14,305, skoki 36, 41, 42 mtr.

4) Johnson, 13,444, skoki 42 40, 41 mtr.

5) Mielicki. 12,736, skoki 36½, 35 i 37 mtr.

6) Motyka St. 7) Rozmus, 8) Ljundstroem, 9) Cukier, 10) Wilkowski (Czarni), 11) Lankosz (KTN).

Poza konkursem trener olimpijski Simonsen osiągnął notę 15 624, skacząc na 53 53½ i 55 mtr. Dinżynowo odnieśli zwycięstwo Szwedzi Lindstroem i Johnson, zdobywając 40.860 pkt. na drugim miejscu SNTT (Zakopane) 29,529 pkt., na trzecim Sokół (Zakopane).

Najpiękniejsze skoki osiągnął Simonsen (18,875).

W ogólnej klasyfikacji niżej miejsce, a zarazem mistrzostwo Krynicy zdobył Br. Czech (SNTT) z notą 19,090, drugi Krzeptowski Andrzej I. 16,020, 3-ci Lindstroem Ala 16,020, 4-ty Motyka St. 14,437, 5-ty Johnson 14,204, 6-ty Witkowski 13,208, 7-my Rozmus 13,069, 8-my Lankosz 11,798.

Poza konkursem osiągnął Simonsen notę 16,437.

Pó zawodach odbyło się w sali Domu Zdrojowego uroczyste rozdanie nagród, na którym obecni byli wojewoda Darowski, gen. Wróblewski i gen. Przezdziecki.

LOTECZKOWA (KTN) ZDOBYŁA PO RAZ DRUGI NARCIARSKIE MISTRZOSTWO FRANCJI.

Chamonix, 30 stycznia (PAT). W odbywających się tutaj zawodach narciarskich, pierwsze miejsce w biegu pań zajęła mistrzyni Polski p. Loteczkowa, utrzymując ten samem w swych rękach ponownie tytuł mistrzyni Francji. Czas p. Loteczkowej wynosi 20 min. 36 sek. Drugą była p. Bouvier w czasie znacznie gorszym, bo w 25 min. 50 sek.

—o—

Okr. Piłki Nożnej, na którym doszło do wstąpienia „Ukrainy“ do PZPN. Jednym z głównych punktów porozumienia jest przyjęcie „Ukrainy“ do kl. A lwowskiego okręgu, co oznacza z jednej strony lepszą rywalizację i konkurencję dla klubów polskich we Lwowie, a dla „Ukrainy“ nawiązanie kontaktu ze sportem polskim i otwarcie sobie drogi do postępów i rozwoju. Niewątpliwie w ślad za tem inne kluby wstąpią do Polskiego Związku Piłki Nożnej i znajdą się w ramach jednolitej, państwowej organizacji sportowej.

I. ZIMOWE ZAWODY PŁYWACKIE W KRAKOWIE.

Po raz pierwszy w tym roku urządzone w dniu 28 bm. zawody pływackie staraniem Cracovii w krytym basenie Y. M. C. A. zgromadziły na starcie około 40-tu zawodników. Stosunkowo słabe wyniki należy przypisać brakowi treningu z powodu zamknięcia pływalni na przeciąg jednego miesiąca, oraz trudnym warunkom pływania, jakie stwarza wąskość basenu.

Wyniki szczegółowe przedstawiają się następująco:

Bieg 50 stylem klasycznym: 1) Paully 49,4, 2) Rose.

Bieg 50 m. grzbietowym: 1) Kitek 41,2, 2) Wojciechowski, 3) Morbitzer.

100 m. dowolnym panów: 1) Sienkowski, który znajduje się w b. dobrej formie, 1,19 (rekord okręgu) 2) Marcinek 1,32,1, 3) Pryszcz.

50 m. stylem dowolnym dla studentów W. Fiz. U. J. (w dwóch biegach na czas): 1) Jaro-rosz 48,6, 2) Lewicki, 3) Szymik.

50 m. styl dowolny juniorów: 1) Pilarz 42, 2) Pietraszewski, 3) Stankowski.

Skoki na odległość: 1) Pryszcz 11,25, 2) Antas.

Sztafeta pozycyjna 3x25 m.: 1) Cracovia I. Kitek, Rose, Sienkowski) 54,8, 2) Cracovia II. (Wojciechowski, Paully, Marcinek) 55,4, 3) Cracovia III. (Morbitzer, Holaczek, Pryszcz).

Zawody zakończył się meczem dwóch drużyn Cracovii w piłce wodnej. Organizacja dobra, publiczności dość dużo.

SENSACYJNE PORAZKI CRACOVII W ZAWODACH HOCKEYOWYCH.

Kraków, 30 stycznia. Jak wiadomo, drużyna na hockeystwa Cracovii była w Krakowie od czasu uprawiania w ogóle hockeju niepobita i to jej dominujące stanowisko było zawsze uznawane. Ubiegłe dni przyniosły tymczasem zupełny przewrót w krakowskim hockeju, albowiem po to przedujące stanowisko sięgnęła Wisła, sięgnął też i Sokół, a to na podstawie zwycięskich wyników uzyskanych z drużyną białoczerwonych.

Pierwszy mecz rozegrała Cracovia z Sokółem w sobotę dnia 28 bm. na torze łyżwiarskim w Parku Krakowskim. Zakończył się on dla niej katastrofalną porażką, a mianowicie 3:0 (0:0), (2:0), (3:0). W wynik ten nie chciał nikt nawet uwierzyć, albowiem Sokół uchodził za jedną ze słabszych drużyn Krakowa. Trzeba jednak przyznać, iż białoczerwoni wystąpili z pewną rezerwą i lekceważyli sobie z początku przeciwnika, czego później „odrobić“ już nie zdołali. Drużyna Sokola wygrała całkiem zasłużenie.

To też z ogromnym zainteresowaniem oczekiwano niedzielnych zawodów, również w Parku Krakowskim, Cracovii z Wisłą. Tym razem bowiem białoczerwoni wystąpili w pełnym składzie, pragnąc wykazać, iż zwycięstwo Sokola było dziełem raczej przypadku i że hegemonia w Krakowie w sporcie hockeystycznym do nich należy. I rzeczywiście gra sama stała na znacznie wyższym poziomie, jak w sobotę. Okazało się to i na szluzie jazdy obu drużyn jak i na samej grze prowadzonej z ogromną zaciętością i ofiarnością. Jednak prze-

waga Wisły była bezsporną, wynik nie uwydatnia tego pod żadnym względem, szczęśliwa tylko gra bramkarza Cracovii Feilguta uratowała ją przed wielką porażką. Zresztą wynik meczu nie jest też właściwy, ponieważ nieprzewidywalna bramka Cracovii została uznana przez sędziego dopiero na interwencję hałaśliwej, „młodocianej“ publiczności.

Z pośród zawodników na wyróżnienie zasługuje przede wszystkim Makowski z Wisły, który swoich partnerów, jak też i przeciwników przerastał o głowę. Sekundowali mu bardzo dobrze po stronie Wisły Trytko i Krupa, również Zasada poczynił nadzwyczajne postępy. U białoczerwonych najlepsi byli obrońcy, bramkarz i Myszowski. Bramki dla Wisły zdobyli Makowski (najładniejsza bramka dnia) i Krupa, dla Cracovii zaś Prochowski. Zwycięstwo to zasługuje na tem większą uwagę, jeśli się zważy, iż sekcja Wisły istnieje zaledwie niecały sezon. Sędziował niezdecydowanie p. Kowenicki. Publiczności b. dużo, bo do 1.000 osób.

WYNIKI ZAWODÓW HOCKEYOWYCH W KRAJU I ZAGRANICĄ.

Warszawa, 30 stycznia. Legia—W. T. Ł. 3:1. Bramki dla zwycięzców strzelili Rybak (2) i Kawłowski (1), dla WTL zaś Lange.

Lwów, 30 stycznia. Drugi turniej o puchar „Dziennika Lwowskiego“ zakończył się ponownie zwycięstwem Pogoni. Wyniki tegoż szczegółowe są nast.: Pogon—Lechia 2:0, L. T. Ł.—Czarni 7:3, Lechia—Czarni 4:1, Pogoń—LTL 1:0. W ogólnej klasyfikacji na pierwszym miejscu znalazła się Pogoń z 12 punktami, potem idą LTL (8 pkt.), Lechia (3) i Czarni (1).

Poznań, 30 stycznia. AZS (Poznań)—Klub Łyżwiarzy 1:4 (1:2, 1:0, 1:0, 1:1). Wynik 1:0 utrzymywany prawie do końca gry, AZS zawiadziała tylko swojemu fenomenalnemu bramkarzowi Langemu. Bramki dla Klubu Łyżwiarzy strzelili Kasprzysk (2), Leśniak i Łaskowski po jednej, dla AZS zaś Warmiński.

Wiedeń, 30 stycznia. Wiener Eislaufverein—Reprezentacja Anglii 6:2.

Praga, 30 stycznia. Olimpijska drużyna Czechosłowacji odniosła zwycięstwa w sobotę nad Charlottenburg 10:2 i w niedzielę nad Nürnberg 4:2.

—o—

Kronika sportowa.

SOKÓŁ—WISŁA. We czwartek, dnia 2-go lutego b. r. odbędą się zawody hockeystwa obu tych drużyn na torze łyżwiarskim w Parku Krakowskim o godz. 12-tej w południe. — Tym razem spotkanie to nabrało cech sensacyjności, ponieważ oba zespoły są zwycięscami Cracovii. Wprawdzie Wisła w spotkaniu mistrzowskim z Sokółem wygrała z trudem 2:1, to jednak od tej pory Sokół poczynił tak wielkie w hockeju postępy, iż potrafił zwyciężyć Cracovię w ubiegłym tygodniu 3:0. Toteż wynik spotkania czwartkowego stoi pod wielkim znakiem zapytania, oczekiwać przytem należy tym razem gry ładnej i wybitnie kombinacyjnej.

SEKRETARJAT TOW. SPORTOWEGO „WISŁA” W KRAKOWIE jest czynny w lokalu klubu przy ul. Długiej 5, I p. of., we wtorek, czwartki i soboty każdego tygodnia od godz. 7—8 wieczorem. Tamże przyjmuje się wpisy na członków Towarzystwa oraz do nowopowstającej sekcji pływackiej. Wkładka członka zwyczajnego wynosi rocznie 6 zł., uczestnika 2 zł. wpisowe 1 zł.

Odpowiedzialny redaktor:

MICHAŁ KONOPINSKI.

Wydawca:

Spółka Wydawnicza „REFORMA“

Spółka z ogr. odp.

Przewodnik handlowo-informacyjny po Krakowie
Najkorzystniejsze źródła zakupów

Ubezpieczenia

Towarzystwo ubezpieczeń na życie
„FENIKS”
ul. św. Gertrudy 8, tel. 273.

Przybory piśmienne

R. ALEKSANDROWICZ
Basztowa 11. Tel. 311 i 4064
Magazyn przyborów biurowych.

Srebro

SREBRÓ — PLATERY
ARTYKUŁY kościelne
SUKIENNICZ I.
Magazyn fabryczny
M. JARRA.

Herbata

Herbata
z „Rączką”
Juliusz Grossi
Sp. z o. o.
Kraków
Rynek gł. 33

Cukiernie

P. MAURIZIO
Rynek gł. 38.

Forlepiany

FORTEPIANY
PIANINA
WŁ. BOŁONSKI
Kraków — Pałac Spleki

Artykuły techniczne

TROLIT, ebonit, fiber w płytach i laskach, przespan, mika — etc., etc.
BIURO TECHNICZNE
S. SZAJER, KRAKÓW,
pl. W.W. Świętych 8. I p.
Tel. 4154. 54

A. HAWELKA

Kraków, Rynek gł. 34
„Pałac Spleki”

HERBATA

RANGALLA CEYLON TEA
w jednym gatunku, naj-
lepszemu. W paczkach
1/8, 1/4, 1/2 kg. — Dla od-
sprzedańców rabatu!

Aparaty i przyb. fotogr.

Warszawski Skład
przyborów fotograficz.
Szewska 2. Tel. 1428.

Ogłaszajcie się
w Przewodniku „Nowej Reformy”

Wymienione firmy polecamy naszym Czytelnikom.

Reumatyzm

nerwobóle, ischias, go-
ściec, ból głowy i tym
podobne dolegliwości u-
suwa szybko i pewnie
od 25 lat znane nacie-
ranie pod nazwą

Ichtiomental

liczne codziennie wply-
wające uznanie i podzię-
kowania. 1170

Ichtiomental

wszędzie do nabycia.

Skład wysyłkowy: Laboratorium chemiczne
apteki Mra Szymona Edelmana w Samborze.

FORTEPIANY
PIANINA
FISHARMONJE

Helena SMOLARSKA
szewska 9

KRAJOWE
ZAGRANICZNE
NA RATY I ZA GOTÓWKĘ

Rozpowszechniajcie „Nową Reformę”